

Sygn. akt V U 281/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2018 roku

Sąd Okręgowy - V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w L.

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: Klaudia Treter

po rozpoznaniu w dniu **17 grudnia 2018 roku** w **Legnicy**

sprawy z wniosku H. S., R. S.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w W.

o emeryturę

na skutek odwołania H. S., R. S.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w W.

z dnia 02 marca 2018 roku **znak** (...)

z dnia 02 marca 2018 roku **znak** (...)

I. zmienia decyzję Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

w W. z dnia 02 marca 2018 roku, znak (...) w ten

sposób, że przyznaje wnioskodawczyni H. S. prawo do emerytury rolniczej od 01 marca 2018 roku

II. zmienia decyzję Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

w W. z dnia 02 marca 2018 roku, znak (...) w ten

sposób, że przyznaje wnioskodawcy R. S. prawo do emerytury rolniczej od 01 marca 2018 roku,

III. Stwierdza, iż organ rentowy ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w przyznaniu świadczeń.

SSO Regina Stępień

Sygn. akt V U 281/18

UZASADNIENIE

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzjami z 2 marca 2018r.

- znak (...) odmówił wnioskodawczyni H. S. prawa do emerytury rolniczej

- znak (...) odmówił wnioskodawcy R. S. prawa do emerytury rolniczej.

W uzasadnieniu obu decyzji organ rentowy wskazał, iż nie spełniają oni warunków zawartych w art. 19 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, dodając jednocześnie, iż zerwania umowy dzierżawy spowodowało utratę prawa do emerytury z art. 19 ust. 2 i 2a

W odwołaniach od tych decyzji wnioskodawcy domagali się ich zmiany i przyznania prawa do emerytury na podstawie art. 19 ust. 2 i 2a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Przyznawali, iż nie spełniają przesłanek do uzyskania prawa do emerytury rolniczej na podstawie art.19 ust. 1 (wieku powszechnym). Uważali jednak, iż bezpodstawnie wstrzymano im wypłatę emerytury uzyskanej na podstawie art. 19 ust. 2 i 2a gdyż wprawdzie rozwiązali umowę dzierżawy w dniu 5 lutego 2018r. W tym samym dniu zamierzali przekazać grunty synowi. Jednak wskutek choroby notariusza do wykonania tej czynności doszło w dniu 9 lutego 2018r. Dodali, iż konsultowali się w tej sprawie w KRUS w G., gdzie uzyskali informację, iż zachowanie takiej procedury nie pozbawi ich prawa do wcześniejszej emerytury.

Organ rentowy wniósł o oddalenie obu odwołań. Powołując się na treść art.19 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników wskazał, iż wobec zerwania umowy dzierżawy w dniu 5 lutego 2018r. nastąpiło wstrzymanie wypłat emerytur wnioskodawcom. Dodał, iż organ rentowy nie może wznowić wypłaty tych emerytur gdyż zaprzestanie przez wnioskodawców działalności rolniczej nastąpiło w dniu 9 lutego 2018r. tj. po 31 grudnia 2017r.

Sąd ustalił:

H. S. urodziła się w dniu (...) Uzyskała bezterminowo prawo do wcześniejszej emerytury rolniczej w wieku 55 lat od (...)

R. S. urodził się w dniu (...) Uzyskał bezterminowo prawo do wcześniejszej emerytury rolniczej w wieku 60 lat od (...)

Wnioskodawcy H. S. i R. S. w dniu 26 kwietnia 2013r. wydzierżawili swemu synowi gospodarstwo rolne na 10 lat. W dniu 5 lutego 2018r. rozwiązali umowę dzierżawy, a następnie w dniu 9 lutego 2018r. gospodarstwo rolne przekazali P. S..

(bezsporne)

Sąd zważył:

Odwołania są uzasadnione.

Zgodnie z treścią art. 19 ust. 2 ustawy z 20 grudnia 1990r. (t.jed. Dz.U.2016.277) emerytura rolnicza przysługuje (także) ubezpieczonemu rolnikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek 55 lat, jeśli jest kobietą, albo 60 lat, jeśli jest mężczyzną;
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat;
- 3) zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Zaś jak stanowi art. 19 ust. 2a tej ustawy przepis ten stosuje się do rolnika, który do dnia 31 grudnia 2017 r. spełnił warunki, o których mowa w tym przepisie.

Oboje wnioskodawcy spełniali te przesłanki w chwili przyznania im prawa do wcześniejszej emerytury.

Bezpodstawnie jest więc pozbawianie ich prawa do tego świadczenia na skutek zdarzeń, które miały miejsce po dniu przyznania prawa. Takim zdarzeniem było rozwiązanie umowy dzierżawy zawartej w dniu 23 kwietnia 2013r.

Natomiast należało rozważyć jaki wpływ na prawo do emerytury wnioskodawców miał fakt rozwiązania umowy dzierżawy, co miało miejsce w dniu 5 lutego 2018r., a co w ocenie organu rentowego wskazywać miało na fakt dalszego prowadzenia działalności rolniczej do 9 lutego 2018r. .

Kwestię tę reguluje art. 28 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym (t. jed. Dz.U.2017.2336). Zgodnie z ust. 1 tego przepisu, wypłata emerytury lub renty rolniczej ulega częściowemu zawieszeniu na zasadach określonych w ust. 2-8 jeżeli emeryt lub rencista prowadzi działalność rolniczą. Zaś ust. 3 wskazuje, iż wypłata ulega zawieszeniu w całości jeżeli emeryt lub rencista nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej. Przy czym w ust. 4 uznaje się że emeryt lub rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on ani jego małżonek nie jest właścicielem/współwłaścicielem lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym, nie uwzględniając gruntów wydzierżawionych, na podstawie umowy pisemnej zawartej na 10 lat i zgłoszonej do ewidencji gruntów i budynków osobie niebędącej małżonkiem emeryta lub rencisty, jego zstępnym lub pasierbem i ich małżonkiem, oraz osobą pozostającą z emerytem lub rencistą we wspólnym gospodarstwie domowym i jej małżonkiem.

Przepisy te wskazują jednoznacznie, iż brak było podstaw do zawieszenia całości lub części emerytur wnioskodawcom.

Jednocześnie nie można uznać, iż wnioskodawcy prowadzili działalność gospodarczą w okresie od zerwania umowy dzierżawy tj. od 5 lutego 2018r. do momentu przekazania gospodarstwa 9 lutego 2018. Nie mieli bowiem żadnego zamiaru prowadzenia działalności rolniczej, jedynie wskutek zbiegu okoliczności, niezawinionych przez ich, niemożliwe było przekazanie gospodarstwa rolnego w dniu zerwania umowy dzierżawy.

Ponadto nawet gdyby uznać, jak tego domaga się organ rentowy, iż po zerwaniu umowy dzierżawy w dniu 5 lutego 2018r. doszło do podjęcia działalności rolniczej przez wnioskodawców i prowadzenia jej do 9 lutego 2018r. – to należy mieć na uwadze treść ust. 9 pkt 2 przepisu art. 28 w.w. ustawy, zgodnie z którym w przypadku podjęcia działalności rolniczej na gruntach uprzednio wydzierżawionych co najmniej na 10 lat, jeżeli dzierżawa ustała wcześniej z przyczyn niezależnych od wydzierżawiającego (...) wypłata nie ulega zawieszeniu przez okres jednego roku.

Te wszystkie okoliczności wskazują, iż nie było podstaw do pozbawienia wnioskodawców prawa do wcześniejszej emerytur rolniczej czy też wstrzymania lub zawieszenia całości lub części ich wypłat.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. uwzględnił złożone odwołania i przyznał wnioskodawcom prawo do wcześniejszej emerytury rolniczej od dnia wstrzymania jej wypłaty tj. od 1 marca 2018r.

Przepis art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, stosowany w sprawach dotyczących przyznawania świadczeń z ubezpieczenia społecznego rolników na podstawie art. 52 ust. 1 pkt 2 - stanowi, że jeżeli organ rentowy - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażono pogląd, że zawarte w art. 85 ust. 1 ustawy systemowej określenie: „nie ustalił prawa do świadczenia” oznacza zarówno nie wydanie w terminie decyzji przyznającej świadczenie, jak i wydanie decyzji odmawiającej przyznania świadczenia, mimo spełnienia warunków do jego uzyskania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2001 r. II UKN 402/2000 OSNAPiUS 2002/20 poz. 501).

Jako że w rozpoznawanej sprawie błąd niewątpliwie leżał po stronie organu rentowego, który dokonał błędnej interpretacji stanu prawnego odnoszącego się do niespornego stanu faktycznego – i bezpodstawnie wstrzymał wypłatę emerytur wnioskodawcom, sąd w niniejszej sprawie nie miał wątpliwości, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w wypłacie świadczenia należnego ubezpieczonym.

Prezes KRUS wydając obie decyzje z 2 marca 2018r. nieprawidłowo zastosował przepisy art. 19 ust. 2 i 2a ustawy o ubezpieczeniu rentowej - omówione w niniejszym uzasadnieniu. Konsekwencją takiego działania było wydanie decyzji o odmowie dalszego prawa do wcześniejszej emerytury/wstrzymania jej wypłaty. Tym samym po stronie

organu rentowego zaistniały okoliczności, za które ponosi on odpowiedzialność - za opóźnienie przyznaniu prawa do świadczenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w pkt III wyroku.

SSO Regina Stępień